

การพัฒนาตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

ผลของการดำเนินชีวิตตามระบบทุนนิยมและบริโภคนิยม

รวยกระจุก จนกระจาย

ทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม

กระแสบริโภคนิยม ทำให้คนฟุ้งเฟ้อ
เป็นทาสโฆษณา เน้นการอวดโอ่ทางวัตถุมากกว่า
การพัฒนาจิตใจ

คนไทยทำการเกษตรแบบไม่มีองค์
ความรู้

หากไม่เปลี่ยนแปลงจะนำไปสู่วิกฤต

ทวีปแอฟริกา

แนวทางเศรษฐกิจพอเพียง แก้ไขความผิดพลาดระบบเศรษฐกิจทุนนิยม

ความขาดแคลน

เป็นหนี้
ไม่มีอาหาร
ไม่มีบ้าน

ความพอเพียง

พอกิน พออยู่
(รากฐานชีวิตมั่นคง)

สะสมความมั่งคั่ง

สิ่งที่เหลือจาก
ความพอมีพออยู่
สามารถขายได้

พัฒนาตนเองเป็นลำดับขั้น

แนวทางเศรษฐกิจพอเพียง แก้ไขความผิดพลาดระบบเศรษฐกิจทุนนิยม(ต่อ)

แนวทางเศรษฐกิจพอเพียง แก้ไขความผิดพลาดระบบเศรษฐกิจทุนนิยม(ต่อ)

แนวทางเศรษฐกิจพอเพียงคืออะไร ?

แนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

ความรู้

รอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง

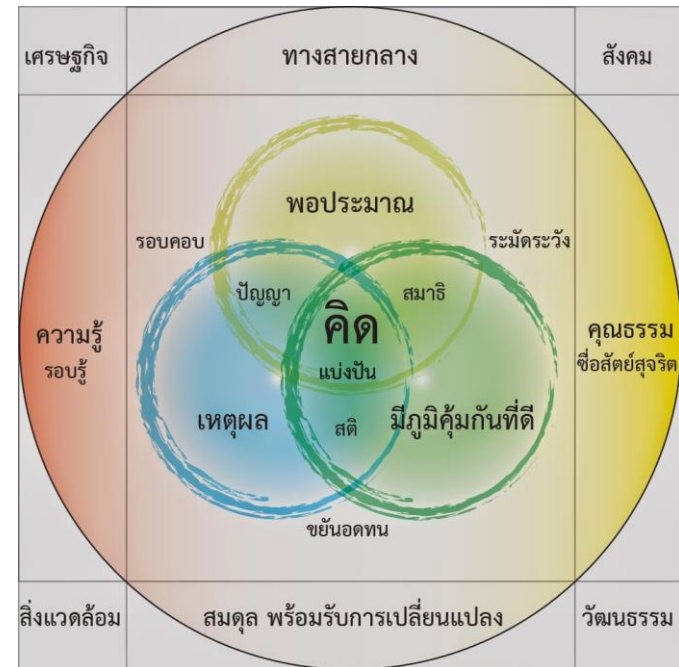
คุณธรรม

ซื่อสัตย์สุจริต ขยันอดทน สติปัญญา แบ่งปัน

นำไปสู่

เศรษฐกิจ/ สังคม/ สิ่งแวดล้อม/ วัฒนธรรม

สมดุล/ พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

รูปแบบของการดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

บุคคล

การพัฒนาโดยมีคนเป็นศูนย์กลาง ทุกสาขาอาชีพยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักการดำเนินชีวิต

ครัวเรือน

รูปแบบกิจกรรมของครอบครัวที่สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไม่ว่าจะเป็นการบริโภค การผลิต การสหนาการ การศาสนาและประเพณี

ชุมชน

ประกอบด้วยบุคคล และครอบครัวที่ยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต และมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันด้วยความเอื้ออาทร ความสามัคคี เป็นชุมชนคิดถึงประโยชน์ส่วนรวม ร่วมกันคิด แก้ไขปัญหาโดยชุมชน มีการรวมกลุ่มจนเป็นชุมชนเข้มแข็ง

ตัวอย่างการทำ “โคก หนอง นา โมเดล”

การออกแบบ โคก หนอง นา โมเดล

โดย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ร่วมกับ มูลนิธิกสิกรรมธรรมชาติ

พอกิน

พอใช้

พออยู่

พอร่วมเงิน

เศรษฐกิจพอเพียง ขั้นพื้นฐาน

คุณธรรม+ความรู้

“การพัฒนาต้องทำพื้นฐานให้มั่นคงก่อน ให้ทั้งประเทศไม่อด
แล้วจึงพัฒนาก้าวหน้าขึ้นไปเรื่อยๆ เป็นขั้น เป็นตอน จึงจะแน่นอน”

การแก้ปัญหา

ทั่วไป :

- ★ ก.) หา หรือ ปรับปรุง น้ำ
- ★ ข.) ปรับปรุง ดิน
- ★ ค.) เลือก กิจกรรม (พืช สัตว์เลี้ยง)

หาหรือปรับปรุง
แหล่งน้ำ

ปรับปรุงคุณภาพ
ของดิน

เลือกกิจกรรมให้
เหมาะสมกับพื้นที่

THE TURNING POINT CLIMATE CHANGE PROJECT

เราจะสร้างจุดเปลี่ยนให้แก่สถานะโลกร้อนด้วย
ศาสตร์พระราชและภูมิปัญญาท้องถิ่น

หลักการทำงาน

- สร้างตัวอย่างความสำเร็จ “โคก หนอง นา โมเดล” (ประยุกต์จากเกษตรทฤษฎีใหม่) โดยทำในรูปแบบ เล็ก แคบ ชัด
- พื้นที่เป้าหมาย 5 รูปแบบ บุคคล ชุมชน วัด โรงเรียน หน่วยงานรัฐ ตามความเหมาะสมในพื้นที่
- ยุทธศาสตร์ : ประสานสิบทิศ ผูกมิตรทุกฝ่าย เป้าหมายพอเพียง โดยประสานภาคีในพื้นที่ 5 ภาคีเข้าร่วม ได้แก่ ราชการ วิชาการ ประชาชน เอกชน ภาคประชาสังคมและสื่อมวลชน เพื่อความยั่งยืนและการขยายผล ในรูปแบบประชารัฐ
- มงคลชีวิต ที่ 8 การรอบรู้ในศิลป

ตัวอย่างระบบ การผลิต

ระบบการผลิตที่
พึ่งตนเองยั่งยืน มั่นคง

เศรษฐกิจพอเพียง

เกษตรทฤษฎีใหม่

ป่า 3 อย่าง
ประโยชน์ 4 อย่าง
พอกิน พออยู่ พอใช้

เพิ่ม
ป่า

เพิ่ม
แหล่งน้ำ

ลด
ความเหลื่อมล้ำ

โคก เลี้ยงสัตว์ (1 ไร่) เป็นโรงผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ

โคก ปลุกพืชไร่ พืชสวน (2 ไร่)
สร้างรายได้เสริม

โคก ปลุกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง (2 ไร่)
ช่วยสร้างหน้าดิน สร้างปุ๋ยจากธรรมชาติ

หนอง (ทั้งหมด 3 ไร่) มีน้ำใช้เพียงพอไม่ต้องเพิ่มชลประทาน
และเลี้ยงปลา พอกิน เหลือแบ่งปันและขาย

คันนา ยกสูงและกว้าง เพื่อกักเก็บน้ำฝน
ปลูกพืชผักบนคันนา และเลี้ยงปลาในนาข้าว

นา (2 ไร่) พอกิน เหลือแบ่งปันและขาย

แบบจำลองการจัดการพื้นที่กสิกรรม บริเวณลุ่มน้ำป่าสัก
[แบบที่ 1 กรณีที่เป็นพื้นที่ราบ]

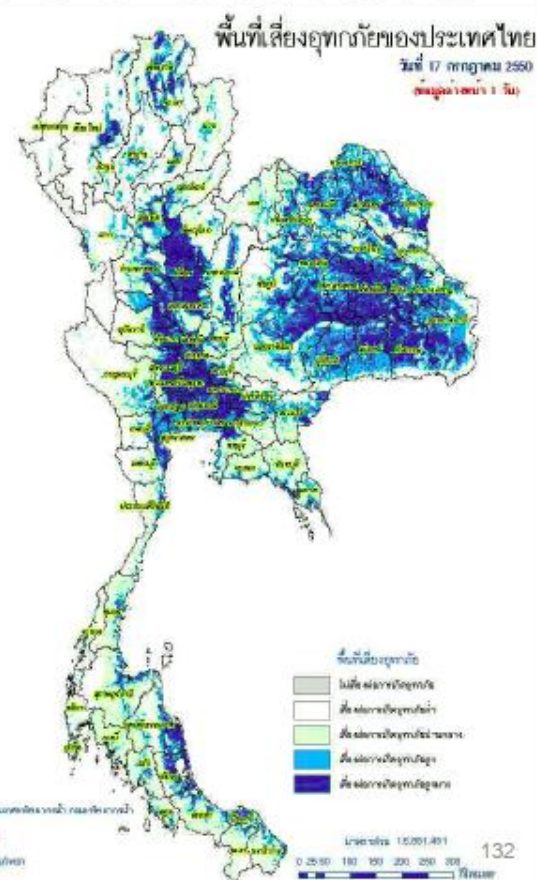
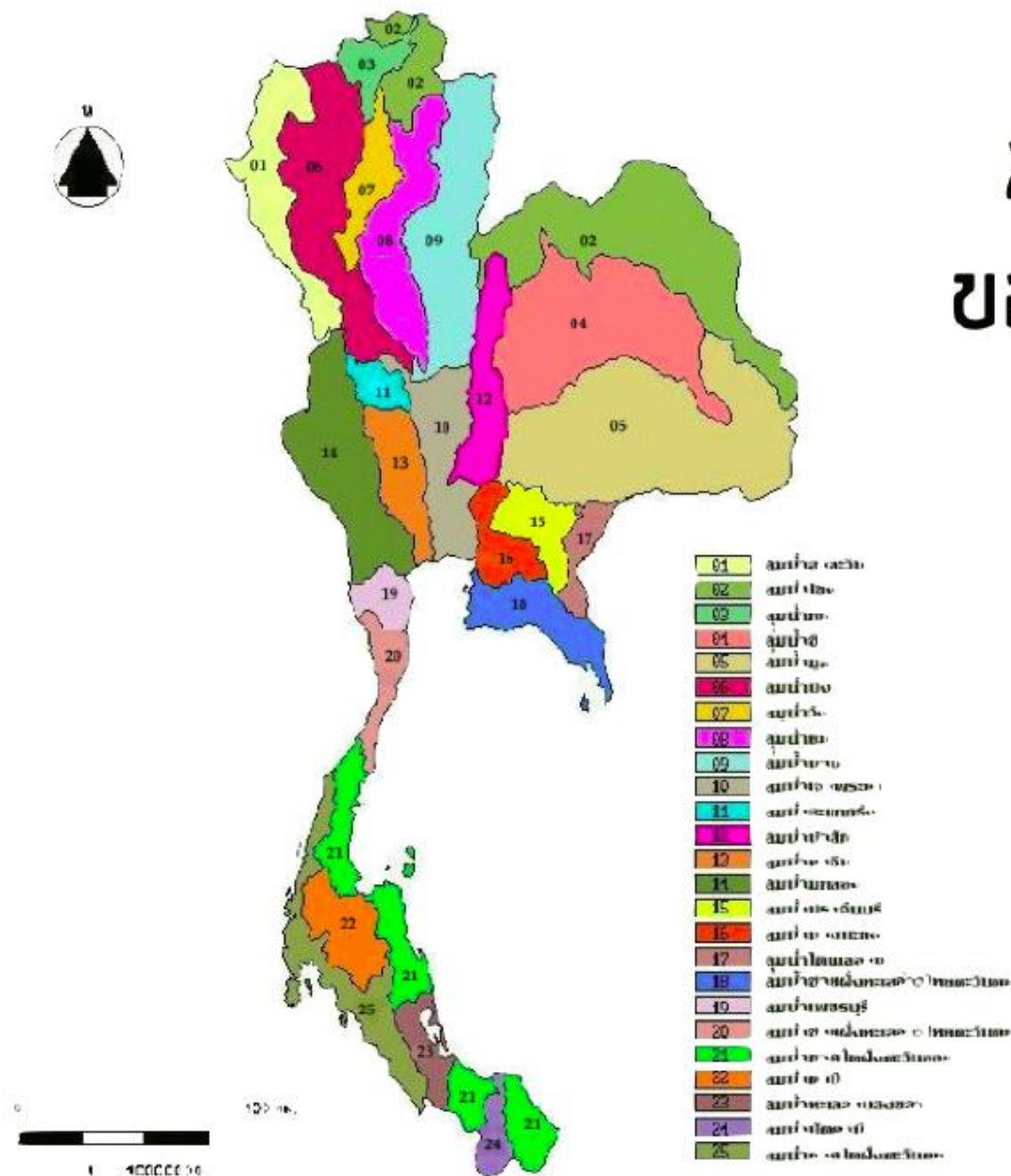

เราทำที่ไหน
และทำอะไร ?

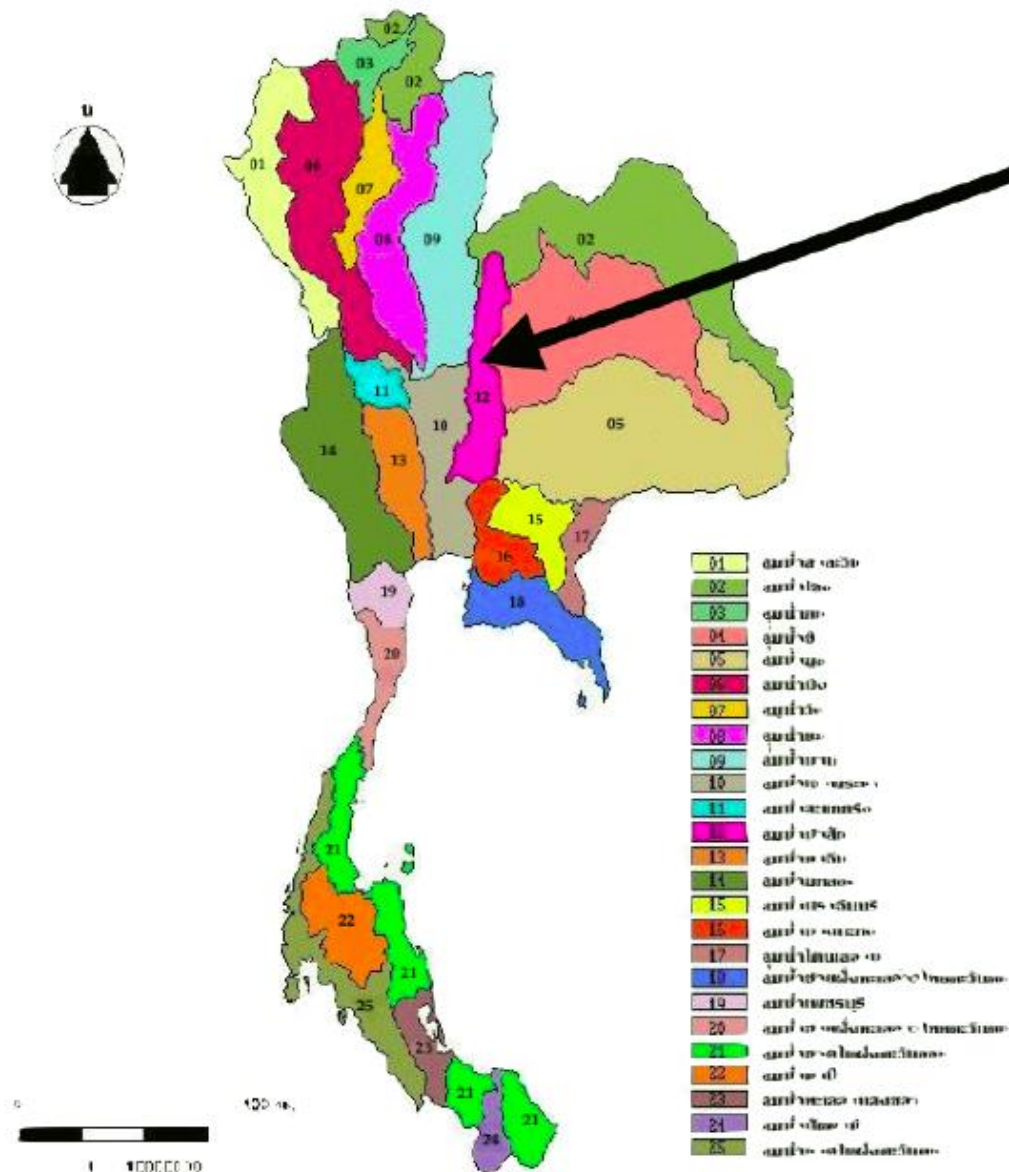

การทำงานของศูนย์ฯในพื้นที่ระดับลุ่มน้ำ

25 ลุ่มน้ำหลัก ของประเทศไทย

เป้าหมาย 100,000 จุดหยุดทั่วมหหยุดแล้ง

ลุ่มน้ำป่าสัก

ลุ่มแม่น้ำป่าสัก

สภาพลุ่มต้นแม่น้ำป่าสัก

เทือกเขาต้นน้ำป่าสักในปัจจุบัน

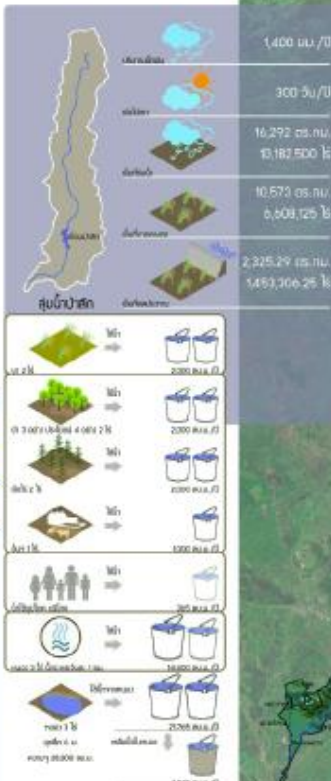
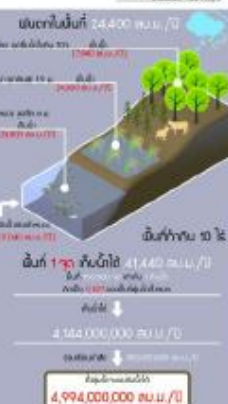

20

ปี แห่งการแผ้วถาง
ปี แห่งการทำการเกษตรเคมี
ปี ของการทำลายล้าง

แผนที่จำลองแสนหลุมขมขมครก

ฝนตกในพื้นที่ 24,400 ลบ.ม./ปี

โคก ดูดซับน้ำในดิน 70% เก็บน้ำ (7,840 ลบ.ม./ปี)

นา ยกคันสูง 1.5 ม. เก็บน้ำ (4,800 ลบ.ม./ปี)

หนอง ขุดลึก 6 ม. เก็บน้ำ (28,800 ลบ.ม./ปี)

พื้นที่ 1 จุด เก็บน้ำได้ 41,440 ลบ.ม./ปี

พื้นที่ 100,000 จุด เท่ากับ 1 ล้านไร่

คิดเป็น 9,827 ของพื้นที่ลุ่มน้ำทั้งหมด

พื้นที่ทำกิน 10 ไร่

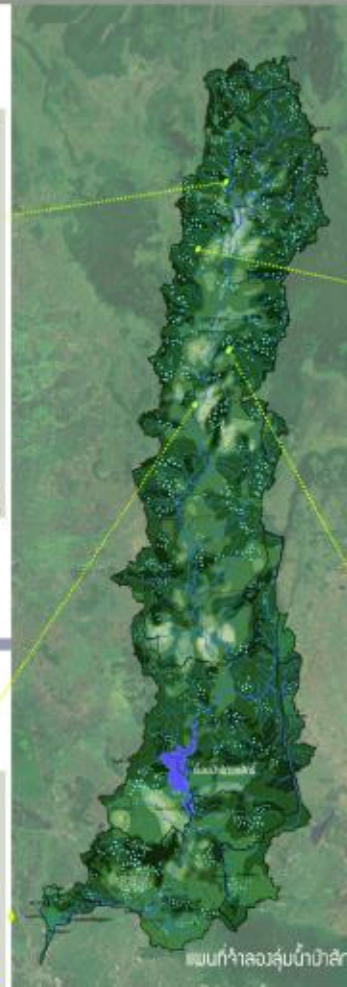
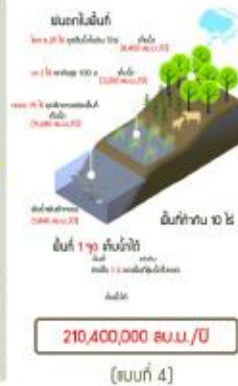
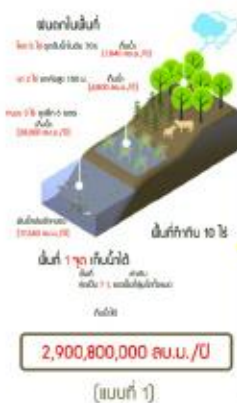
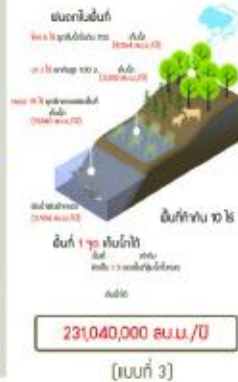
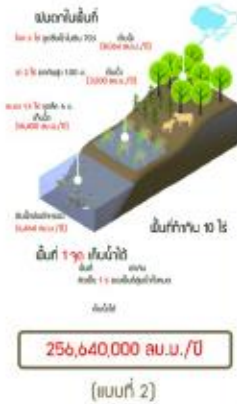
เก็บน้ำได้

4,144,000,000 ลบ.ม./ปี

รวมเขื่อนป่าสัก 850,000,000 ลบ.ม./ปี

กลุ่มน้ำสำรองรับน้ำได้

4,994,000,000 ลบ.ม./ปี

รวมเงินที่หักขาด 100,000 บาท เท่ากับ 1 ล้านบาท
คิดเป็น 10 % ของเงินที่ส่งเข้าบัญชีหักขาด

598,880,000 บาท./ปี

ส่วนต่อท้ายอื่น ๆ 150,000,000 บาท./ปี

4,448,880,000 ล้านบาท/ปี

ตัวอย่างพื้นที่ขยายผล โรงเรียนสงครามพิเศษ ค่ายเอราวัณ ลพบุรี

ขยายผลเป็นศูนย์ฝึกที่เกิดจากความ
ร่วมมือทุกภาคส่วน ในพื้นที่ 600 ไร่

ตัวอย่างพื้นที่ขยายผล โรงเรียนสงครามพิเศษ ค่ายเอราวัณ ลพบุรี

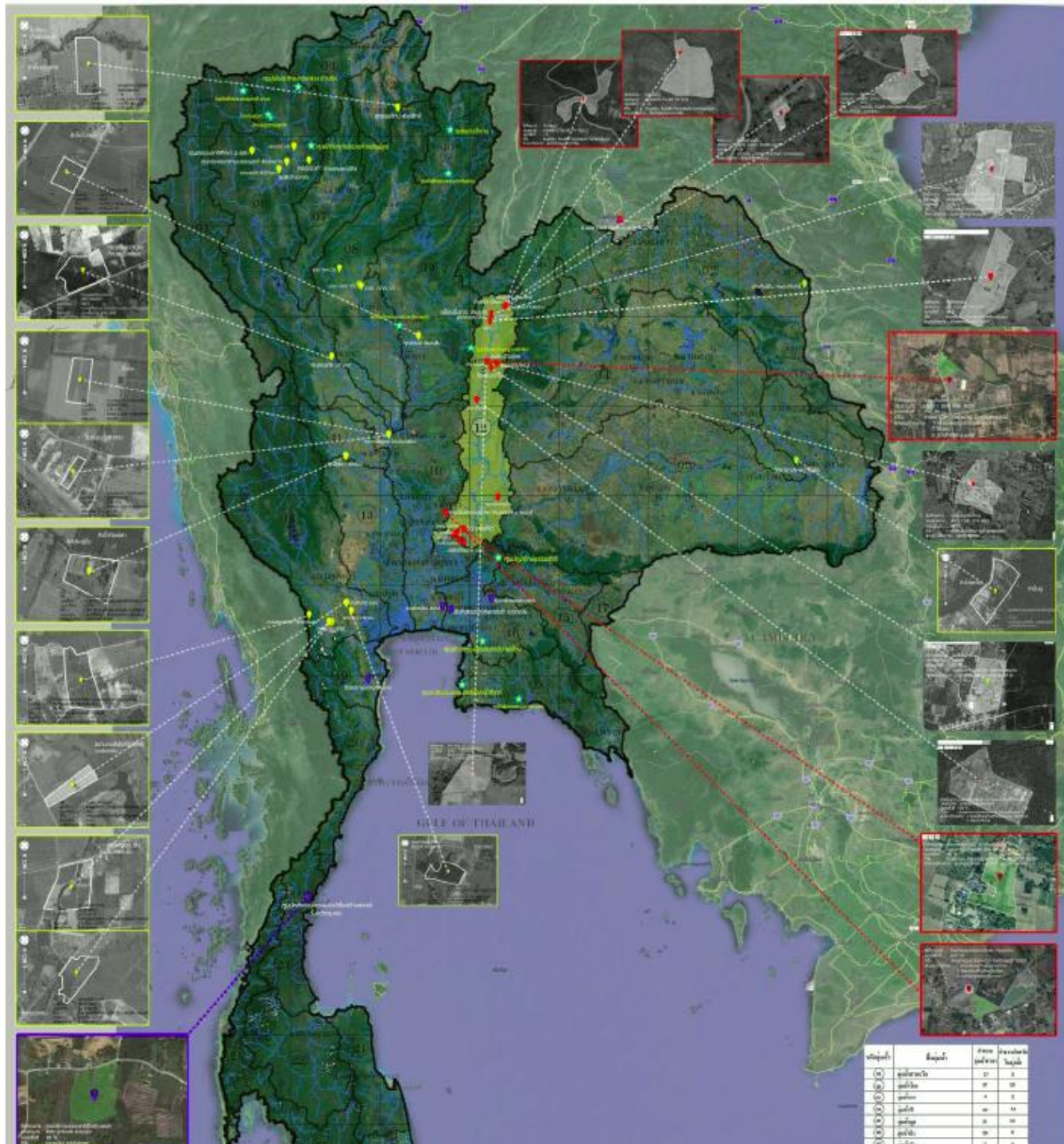

3

ปี แห่งการรณรงค์
ปี แห่งการลงมือทำ
ปี ของการเชื่อมเครือข่าย

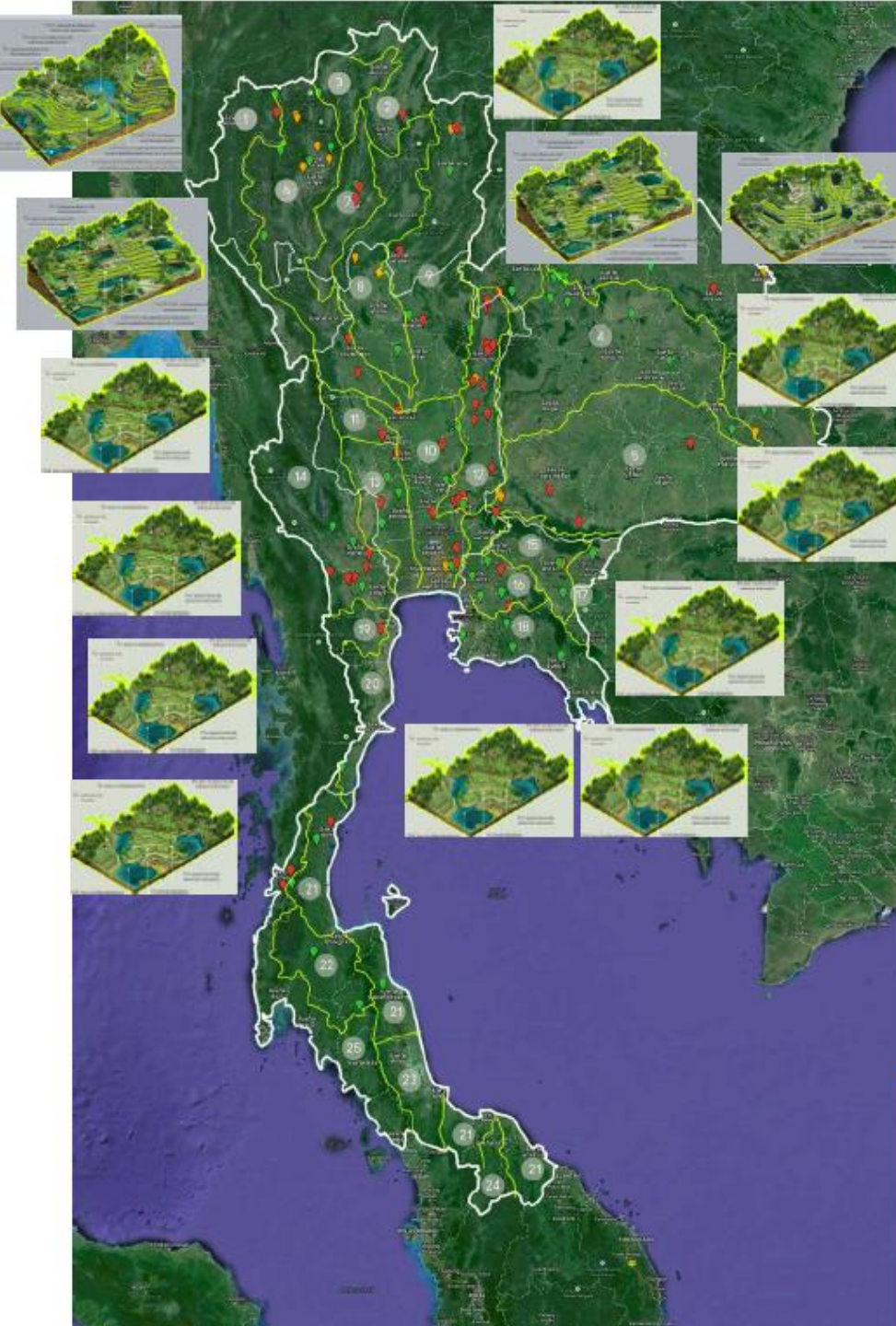
สามัคคีเป็นพลังคำจูนแผ่นดินไทย

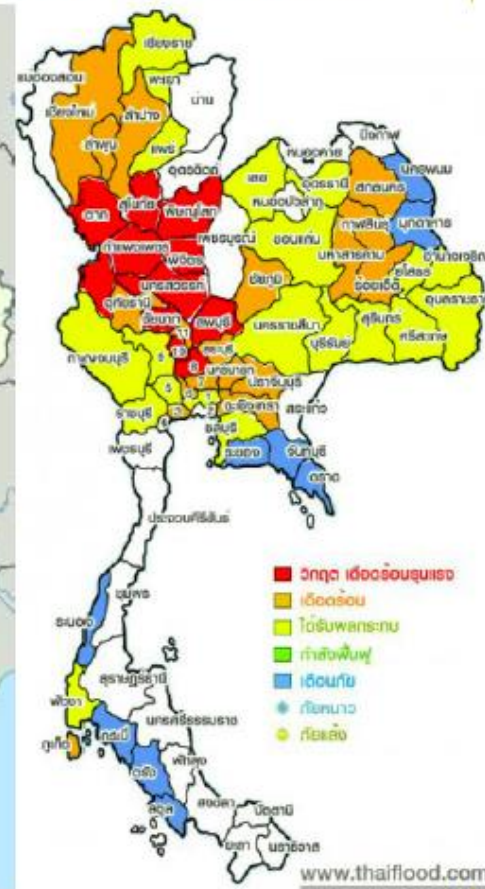
ประเภท	สถานที่	พื้นที่ (ไร่)	จำนวน
๑	พื้นที่ป่า	๑๗	๑
๒	พื้นที่ป่า	๑๗	๑
๓	พื้นที่ป่า	๑	๑
๔	พื้นที่ป่า	๑๑	๑
๕	พื้นที่ป่า	๑๑	๑
๖	พื้นที่ป่า	๑๑	๑
๗	พื้นที่ป่า	๑๑	๑

สามารถเก็บน้ำได้เท่ากับเขื่อนป่าสัก 5 เขื่อน
 เพิ่มพื้นที่ป่า 300,000 ไร่
 เพิ่มพื้นที่ผลิตอาหารปลอดภัย 400,000 ไร่
 เพิ่มพื้นที่ชุ่มน้ำมนุษย์สร้าง 300,000 ไร่

รวมพื้นที่ทั้งหมด 1,000,000 ไร่ เท่ากับ 10
ล้านไร่ (ขนาดประมาณพื้นที่จังหวัดตาก)
จะเก็บน้ำได้ 41,440,000,000 ลบ.ม.

เพิ่มพื้นที่ป่า 3,00,000 ไร่
เพิ่มพื้นที่ผลิตอาหารปลอดภัย 4,000,000 ไร่
เพิ่มพื้นที่ชุ่มน้ำมนุษย์สร้าง 3,000,000 ไร่

4,182

พื้นที่ออกแบบ

24 ลุ่มน้ำ

69 จังหวัด ขยายผล

เพชรบูรณ์ สระบุรี ลพบุรี

พิษณุโลก สิงห์บุรี ระนอง

น่าน ชัยนาท เชียงใหม่

นครนายก ราชบุรี สุรินทร์ ฯลฯ

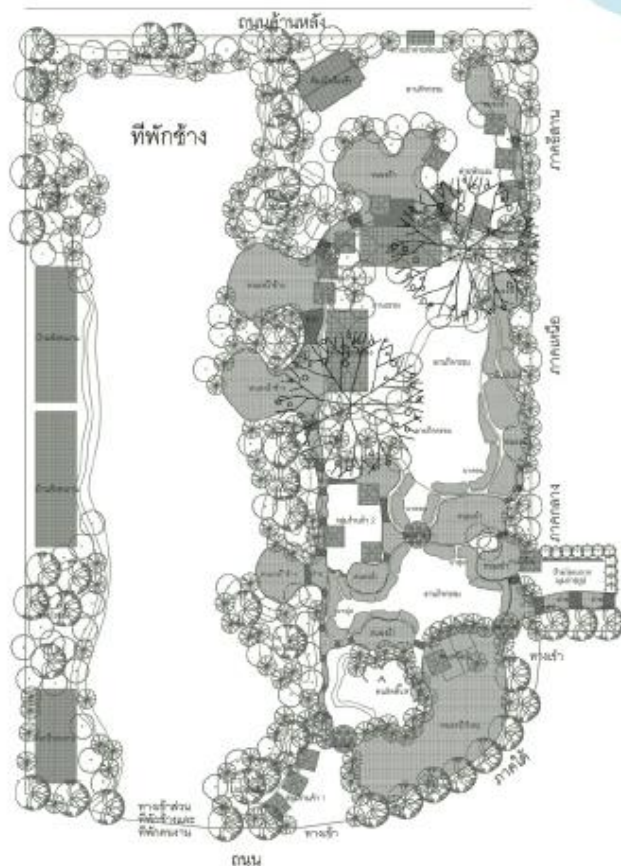
ศูนย์กิจกรรมธรรมชาติ ตลาดน้ำสี่ภาค, พักยา

ที่ตั้งโครงการ : ตลาดน้ำสี่ภาค พักยา จังหวัดชลบุรี

เจ้าของโครงการ : ศูนย์กิจกรรมธรรมชาติ ตลาดน้ำสี่ภาค พักยา

ขนาดที่ดิน : 3 ไร่

ພົບຮົວວນ

รายละเอียดโครงการ

- 1 โคก ปลูกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง
- 2 เกษตร ยักษ์คืบนา 1.2 เมตร
- 3 เกษตร
- 4 หนองน้ำจืด เก็บน้ำและเลี้ยงปลา
- 5 กลุ่มร้านค้า
- 6 โถงทางเข้า
- 7 ฐานไฟคอนกรีต
- 8 บ้านกะเหรี่ยง
- 9 เขื่อนน้ำ
- 10 ค่ายพักแรม
- 11 ห้องน้ำ
- 12 ทางเข้าค่ายพักแรม
- 13 บ้านพักคนงาน
- 14 ที่พักช้าง
- 15 ป้ายชื่อโครงการ

N

25

50

100

- สภาพดินเป็นทรายทะเล
- สภาพน้ำเป็นน้ำเค็มที่เน่าเสีย และมีสารพิษตกค้าง
- สภาพสังคมเป็นแรงงานต่างชาติ
- แก้ได้ด้วยศาสตร์พระราชและ ภูมิปัญญาท้องถิ่น

7 เดือน ผ่านไป

7 เดือน ผ่านไป

ตัวอย่างความสำเร็จด้านการฟื้นฟูสภาพแวดล้อม (ภูมิ)

เดือน ธค. 57

7 เดือน ผ่านไป

ภาพการเปลี่ยนแปลงที่
ตลาดน้ำสี่ภาคพัทยา
เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์
2559

การฟื้นฟูสภาพแวดล้อม
ทางธรรมชาติไม่ใช่เรื่อง
ยาก ถ้ามีการออกแบบ
และการจัดการที่เป็น
วิชาการและปฏิบัติจริง

14 เดือน ผ่านไป

การแก้ปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่าต้นน้ำและปัญหาหมอกควัน

การแก้ปัญหาหมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือ

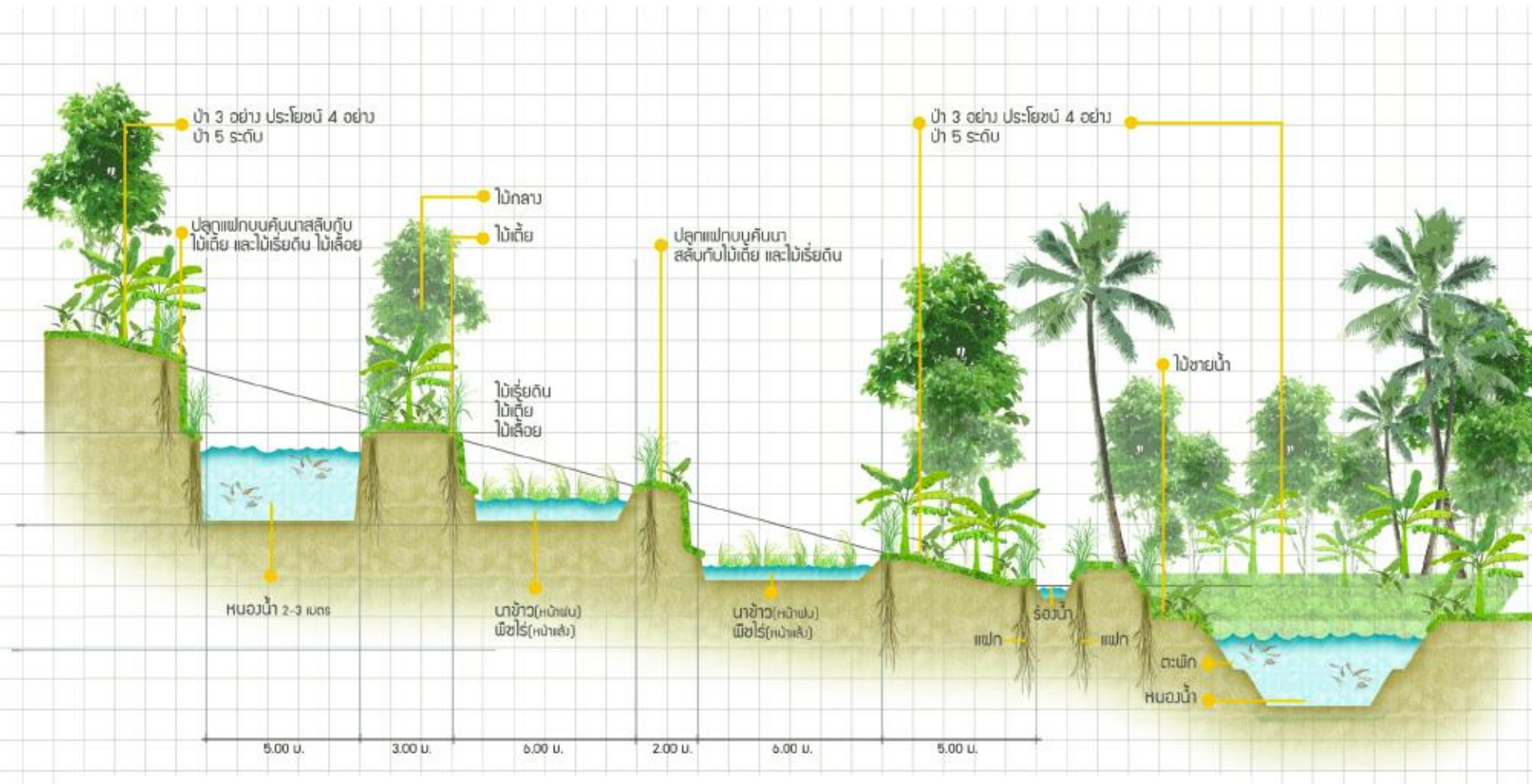

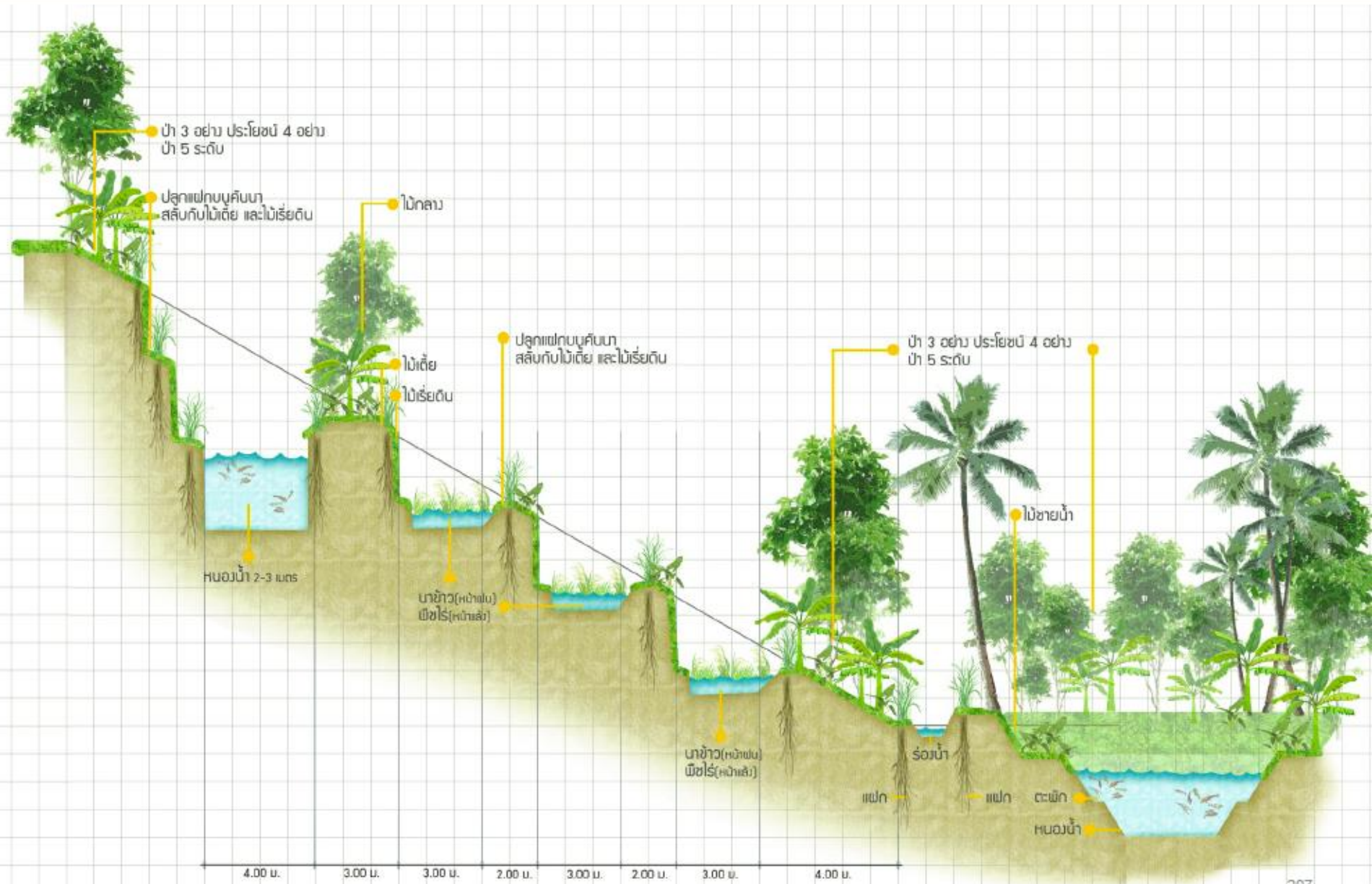

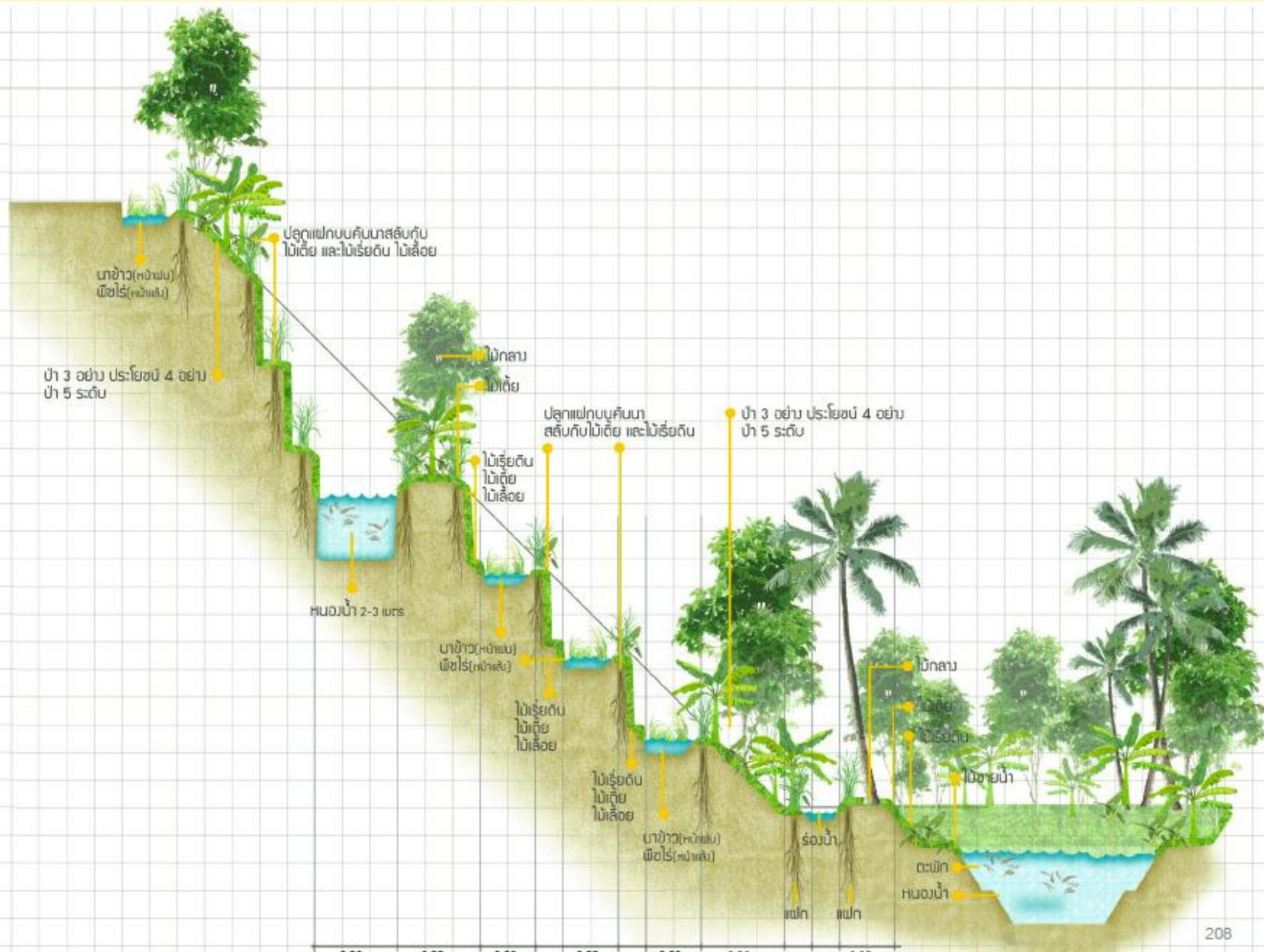
การออกแบบพื้นที่เพื่อการจัดการน้ำ

การออกแบบพื้นที่เพื่อการจัดการน้ำ

การออกแบบพื้นที่เพื่อการจัดการน้ำ

การออกแบบพื้นที่เพื่อการจัดการน้ำ

การออกแบบพื้นที่เพื่อการจัดการน้ำ

การออกแบบพื้นที่เพื่อการจัดการน้ำ

การออกแบบพื้นที่เพื่อการจัดการน้ำ

ทำแบบลงแขก
เอามือ เอาร่าง
ทำแบบคนจน
เอามือ 34 จังหวัด

เก็บน้ำได้จริง

การออกแบบพื้นที่เพื่อการจัดการน้ำ

ภาพเมื่อต้นเดือนมิถุนายน 2559

ภาพเมื่อเดือนมิถุนายน 2560

ภาพเมื่อเดือนมิถุนายน 2560

ภาพเมื่อเดือนมิถุนายน 2560

ภาพเมื่อเดือนมิถุนายน 2560

การแก้ปัญหาหมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือ

การแก้ปัญหาหมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือ

การแก้ปัญหาหมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือ

การแก้ปัญหาหมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือ

การแก้ปัญหาหมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือ

การออกแบบพื้นที่เพื่อการจัดการน้ำ

พื้นที่ 1

พื้นที่ที่ชาวบ้านปลูกกล้วยแบบ
ดั้งเดิมตามปรกติที่นิยมปลูกกัน
ปลูกบนภูเขาที่ไม่มีการออกแบบเพื่อ
การจัดการน้ำ และไม่มีป่าด้านบน
จะสังเกตเห็นว่าขนาดต้นกล้วยมี
ขนาดเล็กและไม่สมบูรณ์ ทั้งๆที่ต้น
กล้วยบริเวณนี้ปลูกมาแล้ว 3 ปี

การออกแบบพื้นที่เพื่อการจัดการน้ำ

พื้นที่ 2 (เริ่มปลูก 20 พค. 58)

พื้นที่ทดลองปลูกกล้วยแบบดั้งเดิม
ตามปรกติที่นิยมปลูกกัน แต่เลือก
ปลูกในพื้นที่ที่มีป่าด้านบน เพื่อใช้น้ำ
ที่ถูกอุ้มเก็บไว้จากระบบรากของป่า
ซึมลงมาให้ น้ำ แก่ ต้นกล้วย จะเห็นว่า
ต้นกล้วยสมบูรณ์และมีขนาดใหญ่
กว่าพื้นที่ 1 มาก แต่ยังไม่ได้ผลผลิต

การออกแบบพื้นที่เพื่อการจัดการน้ำ

พื้นที่ 3 (เริ่มปลูก 20 พค. 58)
พื้นที่ทดลองปลูกกล้วยในพื้นที่ที่มีการ
ออกแบบจัดการน้ำ เพื่อใช้น้ำที่จัดเก็บ
ไว้ในระบบหนองน้ำและคลองไส้ไก่
ด้านบน ซึ่ลงมาให้น้ำแก่ต้นกล้วย จะ
เห็นว่าต้นกล้วยสมบูรณ์และมีขนาด
ใหญ่กว่าพื้นที่ 1 และ 2 มาก และ
ให้ผลผลิตแล้วในเวลาไม่ถึง 1 ปี

การออกแบบพื้นที่เพื่อการจัดการน้ำ

พื้นที่ 1

ชาวบ้านปลูกมาแล้ว 3 ปี
ความสูงเฉลี่ย 1.20 ม

พื้นที่ 3

ปลูกในพื้นที่ออกแบบ
จัดการน้ำ
ปลูกเมื่อวันที่ 20 พค. 58
รูปเมื่อวันที่ 12 มค. 59
ระยะเวลา 8 เดือน
ความสูงเฉลี่ย 4.30 ม

พื้นที่ 2

ปลูกในพื้นที่ทั่วไปได้ป่า
ปลูกเมื่อวันที่ 20 พค. 58
รูปเมื่อวันที่ 12 มค. 59
ระยะเวลา 8 เดือน
ความสูงเฉลี่ย 2.60 ม

ภาพเมื่อต้นเดือนตุลาคม 2559

ลดพื้นที่เพาะปลูกโดยที่ผลผลิตเพิ่มขึ้นจริง

ปลูกในพื้นที่ออกแบบ

ปลูกแบบปรกติ

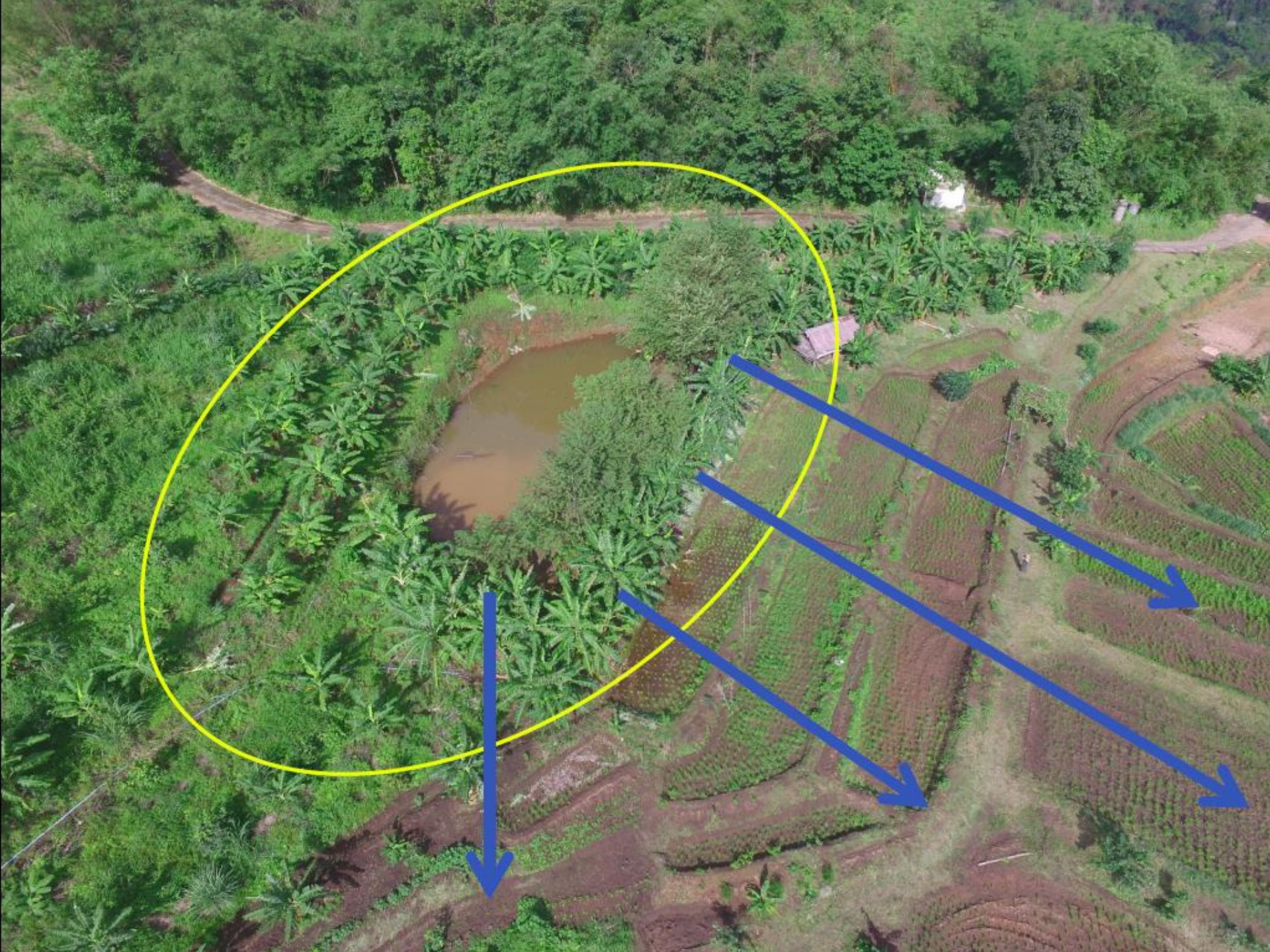
ปลูกแบบปรกติ

ผลผลิตเพิ่มขึ้นจริง

ปลูกในพื้นที่ออกแบบ

เริ่มปรับปรุงพื้นที่
เพื่อปลูกป่า
เดือนมิถุนายน
2559

ภาพพื้นที่เดียวกัน
เดือนมิถุนายน 2560

ITOK

ลดพื้นที่เพาะปลูกลง 3 เท่า โดยที่ผลผลิตเพิ่มขึ้นจริง 3 เท่า
ในอนาคตจะสามารถเพิ่มพื้นที่ป่าได้ 3 เท่า

ปฏิบัติการทวงคืนผืนป่าอย่างยั่งยืนและมีส่วนร่วม

ขอตัวมารับ...สู่ โครงการ แทนคุณแผ่นดินเกิด

ด.ม. ช.ต. ส.ก.

“โคกหนองนา ดาราโมเดล แห่งลุ่มน้ำมูล”

ณ บ้านดู่/หนองบอน ต.หนองบัวบาน อ.รัตนบุรี จ.สุรินทร์

ด้วยความยินดียิ่ง

FB : Phra Sangkom Thanapanyo , ID.Line : phrasangkom. , Tel : 089-5742528

‘แฟนคลับ’ จีบจบเสียมลุลยกำนานพอเพียง
ตามรอย ‘จุ่ม’ สิริยากรที่เมืองช้างสุรินทร์

พลังดารา

โคกหนองนา ดารา โมเดล

BURIRAM Skyview
บริษัท สกายวิว
ในสายภาพทางอากาศ
084-8896232

ภาพเมื่อวันที่ 9 เมษายน 2559

ด้านซ้ายมือคือพื้นที่ผ่านการออกแบบ ด้านขวามือคือพื้นที่ที่ไม่ได้ออกแบบ

ตัวอย่างความสำเร็จในการจัดการศึกษาผ่านงานบริการวิชาการ
รายวิชาการออกแบบเชิงภูมิสังคมไทยใน 3 กลุ่มเป้าหมาย

ชุมชนต้นน้ำน่าน

กลุ่มคนเมือง

ที่ตั้งโครงการ : บ้านเลขที่ 10 หมู่ที่ 6 บ้านคิ้ว ตำบลศรีภูมิ อำเภอท่าวุ้ง จังหวัดน่าน
เจ้าของโครงการ : ชุมชนต้นน้ำน่าน
ขนาดที่ดิน : 50 ไร่

ขอบคุณครับ